

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 20. januar 2021 blev i sag nr. 95360:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Codan Forsikring A/S
Gl. Kongevej 60
1790 København V

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har husforsikring. I klageskema af 5/6 2020 til nævnet samt i vedlagte bilag har klagerens repræsentant bl.a. anført:

"Kort redegørelse for sagen

Selskabet nægter at sende nogen ud og reetablere skader efter rotteangreb fra kloakudluftning, som ikke var afproppet, således rotterne havde fri adgang til loftetage. Der er således skader på isoleringen på loftet, som har store markante rottegange og dermed nedsat isoleringsevne og muligvis flere skader under isoleringen.

Selskabet nægter at sende folk ud, så længe der er rotteekskremitter og urinstøv i isoleringen. Men at tolke betingelserne på en sådan måde hos forsikringsselskaberne vil føre til, at en række forsikringstagere kan komme i problemer ved skader forvoldt af skadedyr, hvis det er sket under helt uskyldige omstændigheder, som forsikringstageren ikke har været vidende om eller bemærket. Forsikringstagers forklaring og de konkrete fakta på sagen omhandlende uafproppet udluftningsrør fra funktionsdygtig kloak vil i sådanne tilfælde ikke være fyldestgørende set i forhold til den praksis, som forsikringsselskaberne har udviklet og dækning derfor ikke opnåelig. Derfor kan selskabets afvisning ikke accepteres.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Kravet er, at der bliver fjernet og reetableret isolering og rengjort på forsikringens regning. Herefter skal yderligere skader under isolering naturligvis undersøges.

...

Der er ingen tvivl om, at der har været rotter ind og gnave i isolering mv., hvorfor der naturligvis arbejdes for, at der kommer erstatning til udbedring af forholdene.

Rotterne er kommet ind via et ikke aflukket udluftningsrør fra kloakken, så rotter havde fri adgang til loftrummet. Et forhold som ikke er nævnt i tilstandsrapporten og som bygningsforsikringen ikke har taget undtagelsesklausul på, hvorfor denne skade tilhøre bygningsforsikringen og må konkluderes.

deres at være en dækningsberettiget skade, idet der er tale om følgeskade fra kloak, hvor rotter har haft fri adgang, grundet manglende afpropning på eksisterende og funktionsdygtig kloak.

At forsikringen ikke vil forholde sig til skaden på isoleringen og henviser til forsikrede selv skal rydde op og fjerne diverse ting, urin og ekskrementer på loftet, inden de sender en mand ud, er ganske enkelt ikke rigtig.

Hvis man læser betingelserne, så dækker forsikringen ikke alene skader der skyldes urin, ekskrementer, reder o.lign. Men da der her er tale om en dækningsberettiget skadebegivenhed og dermed en følgeskade heraf, skal selskabet naturligvis forestå oprydning og fjernelse af isoleringen, uagtet om der er urin og ekskrementer i isoleringen. Det kan aldrig blive forsikringstagers udgift, da der er tale om en dækket skade og hermed en følgeskade heraf.

At der skal fjernes isolering, skyldes gnavede gange og fjernelse af isoleringsevne, hvorfor selskabet netop skal træde ind i sagen. De skal ikke begynde på et slagsmål omhandlende oprydning. Det er en del af det at skifte isoleringen ud, hvorfor selskabet skal fremsende reparatør til igangsætning af arbejdet snarest.

Årsag til forsikringen ikke er berettiget til at afvise forholdet:

1.5 skader forvoldt af dyr

1.5.1 Forsikringen dækker

- skader forvoldt af gnavere, rovdyr eller fugle på bygninger, der anvendes til beboelse
Dækning indtræder først, når der er foretaget fornøden bekæmpelse og forebyggelse.

Der er foretaget bekæmpelse, da rotterne er fanget og væk.

Der er foretaget forebyggelse, da man har lokaliseret, hvor rotterne må være kommet ind og sat en stopper for adgangsvejen.

Der er med andre ord klar til, at forsikringen kommer ud og reetablerer det ødelagte loftisolering.

Når rotterne har været i huset og alene har lavet rede eller ekskrementer, så er skaderne ikke dækket, da forsikringen ikke dækker disse ting eller lugt gener i det hele taget.

Men når skaderne er så massive, at isoleringsevnen ikke længere er til stede og skaderne er i et omfang, som direkte er beskrevet i betingelserne som værende dækningsberettigede, så undre det mig selskabet afviser af sende nogen ud og fjerne isoleringen.

Selskabet kan vel ikke mene, at man som forsikringstager skal fjerne lort i rottegangene i isoleringen, inden forsikringen kommer og fjerner selve isoleringen. Hvis selskabet tolker betingelserne sådan, så må jeg henvise til nævnets praksis og oplyse om, at selskabet står med 'lorten' og skal udbedre skaden. Her kan selskabet ikke forlange, at isoleringen bliver rengjort inden de tager hånd om skaden. Det er rettelig kun når rotterne alene har forvoldt lugtgener og intet andet, at selskabet kan afvise på dette.

Da selskabet skal stille kunden som før skaden skete, skal selskabet ind og fjerne isoleringen. Dermed er det ikke op til forsikringstager først at betale for en rensning af isoleringen.

Selskabet oplyser følgende i skriv af 14/02-2020:

- *Men er isoleringsevnen nedsat og alligevel skal fjernes, så giver det fint mening, at vi hjælper med at finde et skadeservicefirma, som vil hjælpe med dette og derved fjerne rotteekskrementerne samtidig.*

Der er fremlagt billeder af ødelagt isoleringen, som dokumenterer store rotte gange og gnavede huller, som nedsætter isoleringen og dens evne til at holde på varmen og holde kulde ude. Der er altså tale om kuldebroer, som ikke var til stede før rotteangrebet. Om muligt er der ødelagt dampspærre under isoleringen, som gør selskabet skal reetablere denne. Men det må vise sig, når isoleringen skal skiftes.

Der er i hvert fald ingen tvivl om, at selskabet jf. ovenstående i mail af 14/02-2020 har anerkendt at dække skaderne, hvis der fremlægges dokumentation for isoleringen. Det er der blevet, men selskabet fortsætter nu deres fastholdelse af, at de ikke ønsker at dække, med henvisning til, at forsikringstager skal rense rotte gange og loftet for urinstøv og lorte, før selskabet overhovedet vil sende en mand ud og kigge på forholdene. Det er direkte mod selskabets egne betingelser. Vi må henvise til kendelse på området: AK 78.342

...

Jeg skal herunder oplyse om, at **bekæmpelse** omhandler rottefænger og rottefælder. Når rotter er væk, er bekæmpelsen overstået. Dette er sket for lang tid siden, hvorfor det virker demonstrativt at selskabet fortsat nægter at dække skaden og sende nogen ud.

Hvad angår **forebyggelse**, som omhandler dette naturligtvis, at adgangsveje skal være lukket. Dette er udført. Altså er der ikke nogen forhold, som selskabet kan påberåbe sig.

Da der er dokumenteret en skade i form af ødelagt isolering grundet rotte gange, som er kommet ind via kloakudluftning, som ikke er korrekt afproppet, skal isoleringen fjernes og udbedres på selskabets regning. Selskabet kan således sagtens komme til og fjerne isoleringen. Kunden skal jo ikke støvsuge og fjerne ekskrementer fra isolering, som alligevel skal fjernes.

Det ville være det samme som at bede selskabets kunder vaske taget af efter en brand, da der er sodskade og i selskabet vil reetablere når de er rengjort. Det holder ikke. Idet isoleringen skal ud, så skal isoleringen ikke rengøres først.

Den klageansvarlige skriver følgende i mail af 06/05-2020:

1. *Ekskrementer og lugtgener mv. er direkte undtaget for dækning.*
2. *Skaden vi dækker, er skader på bygningen forvoldt af dyret.*

Men selskabet skal ikke udbedre skader grundet linje 1. Selskabet er tilkaldt for at udbedre linje 2. Altså isoleringen.

Kravet er derfor fortsat, at forsikringsselskabet står ved deres betingelser og dækker de skader der er på bygningen efter rotter, da der er en dækningsberettiget skadeårsag, som har givet følgeskader på bygningsdele. Der er derfor ikke grundlag for at afvise dækningen og sende folk ud på skaden."

Selskabet har i brev af 22/6 2020 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Sagsfremstilling

Ved skadeanmeldelse af 10. november 2019, jf. **bilag A**, oplyste forsikringstager, at hans ejerskifteforsikring havde afvist at yde dækning for en anmeldt rotteskade, og at ejerskifteforsikringen henviste til husforsikringen.

Vi oplyste den 19. november 2019 forsikringstager om, at der ikke var dækning for montering af en DUKA-ventil, og der skulle være sket bekæmpelse og forebyggelse af det anmeldte forhold, inden vi kunne vurdere følgeskaden. Forsikringstager ville kontakte en VVS'er for at få ordnet DUKA-ventilen.

Ved mail af 9. januar 2020, jf. **bilag B**, oplyste forsikringstager os om, at VVS-manden, der havde vurderet det anmeldte forhold havde oplyst, at der ikke måtte arbejdes på loftet på grund af risikoen for at inhalere skadelige stoffer fra rotteekskrementerne.

Den 17. januar 2020, jf. **bilag B**, oplyste vi forsikringstager om, at fjernelse af ekskrementer ikke var dækket af forsikringen. Vi oplyste videre, at vi godt kunne sende et skadeservicefirma ud forud for en besigtigelse, men at dette ville være for forsikringstagers egen regning.

Forsikringstagers repræsentant anførte i mail af 11. februar 2020, jf. **bilag B**, til os, at han var af den opfattelse, at der var klar til, at forsikringen kom ud og reetablerede den ødelagte loftisolering.

Ved mail af 14. februar 2020, jf. **bilag B**, skrev vi til forsikringstager og oplyste, at vi ikke havde afvist dækning, at vi afventede, at rotterne var fjernet, og at der ikke var dækning for fjernelse af ekskrementer.

Ved mail af 14. februar 2020, jf. **bilag B**, fastholdt forsikringstagers repræsentant, at det var forsikringen, der skulle fjerne ekskrementerne.

Ved mail af 14. februar 2020 til forsikringstagers repræsentant, jf. **bilag B**, oplyste vi, at det ikke var dokumenteret, at isoleringsevnen var nedsat. Herudover henviste vi igen til, at det af forsikringsbetingelserne fremgår, at der ikke er dækning for fjernelse af ekskrementer.

Den 22. april 2020, jf. **bilag B**, oplyste vi forsikringstagers repræsentant om, vi havde bedt en håndværker om at foretage besigtigelse, men at denne kunne ikke gennemføres, da der fortsat ikke var fjernet ekskrementer. Vi henstillede til, at ekskrementerne blev fjernet.

Herefter rettede forsikringstagers repræsentant til vores klageansvarlige, der fastholdt vores vurdering af sagen ved brev af 23. april 2020 (fremlagt af forsikringstager).

Herefter er sagen indbragt for nævnet.

Vores vurdering af sagen

Foranlediget af ankenævnsklagen har vi gennemgået sagen på ny. Vi finder imidlertid ikke grundlag for at ændre vores vurdering af sagen. Vi fastholder således, at rotteekskrementerne skal fjernes, inden håndværkeren kan besigtige og eventuelt udbedre den anmeldte skade.

Det har på grund af ekskrementerne på loftet ikke været muligt for vores tilknyttede håndværker at foretage besigtigelse og vurdere isoleringsevnen. Vi skal i denne forbindelse gøre opmærksom på, at vi ikke har afvist hverken at besigtige eller yde dækning for det anmeldte forhold vedrørende isoleringen på forsikringstagers loft. Dette fremgår klart af vores korrespondance med forsikringstager og hans repræsentant. Vi har således kontaktet en håndværker, der er klar til at foretage besigtigelse af den anmeldte skade, når ekskrementerne på loftet er fjernet, så det er sikret, at besigtigelse og eventuel udbedring ikke er forbundet med sundhedsfare.

Vi skal hertil gøre opmærksom på, at vi fortsat ikke har modtaget dokumentation for, at isoleringsevnen rent faktisk er nedsat som følge af rotterne på loftet. Vi bemærker i denne forbindelse, at det forhold, at der har været rotter på loftet, ikke også er ensbetydende med, at isoleringen har mistet isoleringsevnen.

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes punkt 1.5, at bygningskaskodækningen omfatter skader forårsaget af gnavere på bygninger til beboelse. Det fremgår videre, at dækningen først træder i kraft, når der er foretaget bekæmpelse og forebyggelse. Hertil fremgår det, at forsikringen ikke dækker fjernelse af ekskrementer m.m., jf. punkt 1.5.2.

Det fremgår *ikke* – som anført af forsikringstagers repræsentant – af undtagelsen vedrørende fjernelse af ekskrementer, at denne kun finder anvendelse i de situationer, hvor den anmeldte skade alene består i, at dyr har efterladt ekskrementer men i øvrigt ingen skader på bygningen. Der er derimod tale om en generel undtagelse vedrørende omkostninger til fjernelse af ekskrementer. Vi må således fastholde, at undtagelsen også finder anvendelse i en situation som den foreliggende, hvor det er nødvendigt med fjernelse af ekskrementer, før der kan foretages besigtigelse – og eventuel udbedring, hvis det konstateres, at rotterne har forårsaget skade på bygningen.

Vi gør opmærksom på, at vi har tilbudt forsikringstager at tage kontakt til et skadeservicefirma på hans vegne med henblik på fjernelse af ekskrementerne, men at dette er en udgift, som forsikringstagers selv skal afholde. Dette tilbud har forsikringstager ikke accepteret.

Vi har ikke i forbindelse med korrespondancen den 14. februar 2020 med forsikringstagers repræsentant anerkendt at dække omkostningerne til fjernelse af ekskrementerne. Vi har alene tilkendegivet, at vi kunne være behjælpelig med at finde et skadeservice firma, som kunne fjerne rotteekskrementerne samtidig med en eventuel udbedring, hvis det blev dokumenteret, at der var behov for udskiftning af isoleringen. I forbindelse med dette henviste vi igen til forsikringsbetingelsernes punkt 1.5.2. om undtagelse af dækning for fjernelse af ekskrementer m.m.

På denne baggrund fastholder vi, at omkostningerne til og arbejdet forbundet med at fjerne rotteekskrementerne forud for en besigtigelse af det anmeldte forhold ikke er dækket af forsikringen. Vi er fortsat indstillede på at foretage besigtigelse af det anmeldte forhold vedrørende isoleringen, når rotteekskrementerne er fjernet."

Klagerens repræsentant har i brev af 14/7 2020 til nævnet bl.a. anført:

"Selskabet fastholder afvisning af forsikrede skadesag, ødelagt isolering efter skadedyr. Dette udelukkende med henvisning til, at der ikke er dokumenteret en dækningsberettiget skadebegivenhed og at selskabet ikke mener kravet er belyst.

Klageafdelingens afgørelse er baseret på forkerte forhold og præmisser. Derfor er der grund til at sagen føres i Ankenævnet, fordi der er nogen forskel mellem de faktiske omstændigheder, der er anført og registreret i sagen og selskabets fremlæggelse, hvilket vil få resultatet af sagen til at ændre sig. Fokus er således kun på selskabets ensidige fortolkning af sagen.

Dækningsberettiget skadebegivenhed

Selskabet skriver således:

- *På denne baggrund fastholder vi, at omkostningerne til og arbejdet forbundet med at fjerne rotteekskrementerne forud for en besigtigelse af det anmeldte forhold ikke er dækket af forsikringen. Vi er fortsat indstillede på at foretage besigtigelse af det anmeldte forhold vedrørende isoleringen, når rotteekskrementerne er fjernet.*

Det vil således være en afgrænsning af dækningen, hvis forsikrede skal gøre rent inden en skade udbedres. Skaden på bygningen er dækket, hvorfor forsikringselskabet ikke kan tvinge forsikrede til at afholde en udgift, som er dækket af forsikringen. Der er tale om en følgeskade af en dækningsberettiget skade.

Der er tale om følger efter en dækningsberettiget skadeårsag. Rotter = skadedyr.

Skadedyr i isolering = skadebegrebet er opfyldt. Dette er således dokumenteret i flere billeder på sagen, som tydeligt viser skade på isoleringen i form af store rottegange. Der kan derfor ikke her ske tvivl om, at der er dokumenteret en skade og en dækningsberettiget skadeårsag. Her må vi kigge på betingelsernes ordlyd:

- Selskabets afvisningsbrev antyder, at forsikringstager ikke har opfyldt selskabets definition af en dækningsberettiget skadebegivenhed. Derfor er det nærlæggende at tage udgangspunkt i selskabets definition af en dækningsberettiget skadebegivenhed, som de har angivet den i betingelserne. Her er ordlyden, at denne betingelse er opfyldt alene ved *skader forvoldt af gnave, rovdyr eller fugle på bygninger, der anvendes til beboelse*, hvilket på nærværende skadesag ikke kan fortolkes på anden måde end, at betingelserne er opfyldt.

Der forelægger en billeder samt anden dokumentation der bekræfter dette. Al anden fortolkning af betingelsens ordlyd, ville være et udtryk for at dækningsberettigelsen afhænger af selskabets skjulte politikker. Det kan den i sagens natur ikke. Desuden ville en udvidet fortolkning af selskabets definition af en dækningsberettiget forsikringsbegivenhed, til fordel for selskabet, stride imod AFTL §38.b.

En væsentlig del af forsikring, er selve forsikringsbegivenheden. Den defineres som den begivenhed, der er egnet til at udløse erstatning ifølge aftalen. Termen er, at begivenheden skal være egnet, da begivenheden alene skal være egnet til at udløse erstatning.

Den oplyste begivenhed er skadedyr i beboelse, som har ødelagt isolering og muligvis yderligere, hvilket indebærer erstatning, fordi denne begivenhed er dækket af kaskoforsikring, jf. Forsikringsbetingelser. Forsikringsbegivenheden er det punkt, hvor du kan finde ud af årsagen til begivenhe-

den og årsagen til skadevirkningerne. I daglig tale er forsikringsbegivenheden, hvor du kan se årsagen til skaden. Altså skader forvoldt af skadedyr.

For at selskabet vil træde i dækning på sagen når bekæmpelse og forebyggelse har fundet sted, har intet med det øvrige forhold at gøre. Denne del er nemlig opfyldt og vi henviser til tidligere høringssvar, hvor netop denne del gennemgås. Dette tilsammen med ovenstående gennemgang og det, at klager har godtgjort, at rotter har ødelagt isolering under gulvet på loft i et større omfang, gør at forholdet udgør en skade i forsikringens forstand. Der er derfor klart grundlag for, at forsikringen står overfor en dækningsberettiget skadeårsag og derfor skal udbedre følgerne heraf. Herunder rotternes efterladenskaber.

Betingelsen må være, at hvis der ikke findes en dækningsberettiget skadeårsag forvoldt af skadedyr, så kan selskabet selvsagtens ikke gå i dækning på følgeskader, herunder ekskrementer. Findes der rededannelser eller ekskrementer alene, uden der er nogen skader forvoldt af disse skadedyr, da kan selskabet afvise og henvise til betingelserne omhandlende lugtgener, fjernelse af ekskrementer m.m. Men det er klart, at selskabet ikke kan afvise herpå, da betingelserne for en dækningsberettiget skade er til stede, hvorfor selskabet naturligvis skal dække for de følgeskader der er i form af ekskrementer mv. Herunder det arbejde der skal udføres, førend håndværkere vil gå ind og udbedre skaden. Dette kan aldrig lægge forsikringstager til last.

Som tidligere anført gør selskabet det ikke blot gældende der skal gøres rent. Der skal desinficeres og fjernes ekskrementer og tis i selve isoleringen og på loftrummet, hvor rotter har boltret sig og ødelagt bygningen. Alene det selskabet gør krav på desinficering gør, at der er tale om en skade forvoldt af skadedyr i beboelsen, hvorfor selskabets dækningsdefinition træder i kraft. Det kan i øvrigt ikke gøres gældende, at selskabet gør krav på at rotte gange i isoleringen, rengøres og støvsuges inden udbedring. Det er en følge af de skader som er fundet, hvorfor selskabet skal dække dette.

Heri indgår hele vurderingen af bevisbyrden omhandlende skade forvoldt af skadedyr. Således vil en udvidet fortolkning af betingelsen give et fortolkningsresultat, der er bedre stemmende med den naturlige forståelse af dækningspligten, end hvad der følger af en strikt ordlydsfortolkning i forsikringsselskabets betingelser. Såfremt Ankenævnet ikke er enig i, at kravet i forsikringsbetingelsen bør fortolkes udvidende, gøres det gældende, at forsikringsbetingelsen bør tilsidesættes som ugyldig, jf. AFTL § 36.

Et krav om, at skader forvoldt af skadedyr skal stilles ud fra andre kriterier end hvad der følger af dokumenteret faktiske muligheder, medfører en usaglig begrænsning af forsikringsselskabets dækningspligt, hvorfor det vil være urimeligt at gøre vilkåret gældende over for klager. Der er således dokumenteret store fund af rotte gange og ødelagt isolering, hvorfor denne del er løftet.

Aftalelovens § 38 b – almindelig Koncipistregel – Uklarhedsreglen Et særligt princip for fortolkning af standardkontrakter, herunder adhæsionskontrakter som sædvanlige forsikringsvilkår, er i øvrigt, at der i tvivlstilfælde skal vælges den fortolkning, der fører til det mest ugunstige for den adparterne, der har stået for udfærdigelsen af kontrakten, dvs. forsikringsselskabet. Det er den såkaldte uklarhedsregel eller koncipistregel. Risikoen for usikkerhed om forståelsen af forsikringsbetingelserne påhviler altså selskabet.

Vi henviser til, at selskabet selv har anerkendt at dække følgeudgifterne efter en dækningsberettiget skade, som vi mener er dokumenteret jf. ovenstående. Dette fremgår tydeligt af vores sidste høringssvar, hvor vi har indsat ordlyden fra selskabets mail. Her fremgår de gerne vil fjerne følgeskader, såfremt der er en dækningsberettiget skade, hvilket er dokumenteret.

Herudover henviser vi til skaden er dækket jf. selskabets mail fremlagt i sidste høringssvar på sagen, hvor selskabet netop anerkender at dække skader på bygningen forvoldt af dyret. Altså er dette dækket, idet bekæmpelse og forebyggelse har fundet sted.

Sluttelig vil vi henvise til kendelse på området, som netop forholder sig til dette og anerkender forholdet som værende dækningsberettiget:

- 92713 ...

Vi fastholder således, at selskabet ikke kan kræve forsikringstager udbedre forhold på loftet omhandlende rotternes ekskrementer, idet dette ville kræve forsikrede, fik et firma til at støvsuge rotte gange og vende isoleringen og støvsuge denne, da rotterne kan have været nede og gnave i dampspærre.

Udgiften til fjernelse af ekskrementer skal således dækkes af selskabet, da den berørte og ramte bygningsdel, som skaden omhandler, er den som selskabet ønsker rensat før skadeudbedring. Dette må anses som værende en følgeskade af en dækningsberettiget skadeårsag, hvorfor skadeudgiften alene er selskabets."

Selskabet har i brev af 16/7 2020 til nævnet bl.a. anført:

"Forsikringstagers repræsentant har anført, at Codan har gjort krav på desinficering, og at dette 'gør, at der er tale om en skade forvoldt af skadedyr i beboelsen, hvorfor selskabets dækningsdefinition træder i kraft'.

Vi skal gøre opmærksom på, at ordet desinficering ikke fremgår af vores indlæg, og at vi alene har anført, at fjernelse af rotteekskrementer i henhold til betingelserne ikke er dækket af forsikringen, og at vi ikke kan foretage besigtigelse af isoleringen, før disse er fjernet.

Forsikringstagers repræsentant har henvist til kendelse 92713, som skulle være sammenlignelig med nærværende sag. Vi skal hertil bemærke, at den kendelse vedrørte dækning i henhold til en ejerskifteforsikring og dermed ganske andre forsikringsbetingelser (og omstændigheder) end i nærværende sag, hvor der er tale om en husforsikring, med forsikringsbetingelser, hvor det direkte angivet, at fjernelse af ekskrementer ikke er dækket.

Forsikringstagers repræsentant har videre anført, at forsikringsbetingelserne bør vurderes i overensstemmelse med AFTL § 38b eller tilsidesættes som ugyldig i henhold til AFTL § 36.

Bestemmelsen om at der ikke ydes dækning for fjernelse af ekskrementer er på ingen måde uklar, ligesom den heller ikke er urimelig. Bestemmelsen angiver således en klar undtagelse til, hvilke omkostninger forsikringen dækker, når der konstateres skader på bygningen forvoldt af dyr.

Vi fastholder på denne baggrund vores vurdering af sagen, og gør igen opmærksom på, at vi ikke har afvist at yde dækning for eventuelt dækningsberettigende skade på isoleringen. Vi er fortsat indstillede på at foretage besigtigelse, når rotteekskrementerne er fjernet."

Klagerens repræsentant og selskabet har indsendt yderligere indlæg til nævnet. Uddrag af korrespondancen gengives i det følgende. Klagerens repræsentant har i brev af 2/9 2020 til nævnet bl.a. anført:

"Dokumentation for anmeldte skader

Codan har haft en mand ude og kigge på skader. Han havde desværre brækket et ribben og kunne kun kravle rundt på den høje del af taget. Det betyder denne person ikke kunne se skaderne, da han ikke kunne komme ind hvor rotter har været.

Den lave del inspicerede han kun nede fra stuen og konstaterede, der bare skulle slibes og males over, der hvor vores loft bulede ud. Men hvis loftet buler ud, er der tydeligt tegn på skader af rotterne, idet der ikke var bule på forsikrede loft tidligere. Skadeservice oplyste, at der var rigtig slemt oppe over stuen, så de passede meget på ikke at gøre skaderne værre, mens de var på matriklen. Således kan taksators ord ikke tages til følge, da skadeservice ikke var i tvivl om dette havde store skader efter rotter.

Efter taksators besøg, som ikke gav yderligere, idet denne ikke kunne kravle rundt, sendte selskabet en elektriker til at kontrollere for følgeskader. Hverken tømrer eller elektriker kan eller ville, kravle ind på loftet, der hvor det er lavt og hvor rotterne primært har været. De havde fysiske skader, som gjorde deres arbejde og fysiske formåen besværet. Således blev forholdene aldrig ordentlig undersøgt.

Der er tydelige følgeskader på både ledninger, træværk og gipsloft. Desuden er godt halvdelen af dampspærre over den lave del væk. Der er således markante skader og derfor skal selskabet jf. forsikringsvilkåret ordlyd træde ind og dække denne del. Da der er krav om, at selskabet i en sådan henseende skal dække følgeskader, da skal selskabet naturligvis også dække for bortkørsel og udsmidning af isolering, som var gennemhullet af rottegange. Herudover rengøring, som selskabet krævede, blev gjort, til trods for der tidligt på sagen var fremlagt markante skader på isoleringen og el.

...

Det kan ydermere oplyses, at selskabet har påduttet, forsikrede en udgift til fjernelse af ekskrementer pålydende 42.292,00 kr. Det er en ikke uvæsentlig udgift, som forsikrede bliver pålagt på en skade, som selskabet i øvrigt agter at dække ud fra deres betingelsesordlyd. Ud fra en almindelig sproglig fortolkning udspringer det af vilkåret, at denne del er dækket.

...

Det skal her tydeliggøres, at selskabet har haft forskellige folk ude til at besigtige, som dog ikke kunne komme rundt, hvorfor selskabets svar er noget af en tilsnigelse, når de siger, at de ikke har haft mulighed for at vurdere forholdene. Således prøver selskabet nok engang at komme uden om. Her er der fremsendt mange billeder og beskrivelser, som selskabet heller ikke agter at forholde sig til. Uhørt forretningspraksis.

Der er således fremsendt mail til selskabet, hvor vi beder dem komme i gang med skaderne, da der intet sker på sagen. Der er tydelige skader på elkabler, loftbrædder, isolering og dampspærre. Således er der en dækningsberettiget skade til stede, hvor selskabet naturligvis skal dække udgift til fjernelse af isolering og pålægning af nyt samt reetablering af de yderligere berørte områder på loftet.

...

'Der er saneret og i har sendt en elektriker, men de kan hverken kravle op eller komme til, grundet sygdom mv.

Det er derfor forsikrede selv, som har været oppe på loftet og finde flere skader på loftskonstruktionen, isolering, el m.fl.

Derfor skal jeg bede jer sende tømrer ud (...) og vurdere følgende:

- der skal tage stilling til, hvad der skal ske med de skader, der er på fugtspær, gipspladeloft mm.
- der skal udbedres el-situationen på loftet, da forsikrede går og er bange for, at bruge lyset rundt omkring i huset pga. de skader, der er på ledningerne.
 - Kan vi eventuelt få et el-firma til at gå i gang og lave to fakturaer – en for rotteskader og en for ulovlige installationer?

Vi ser frem til at høre fra jer, idet skaderne kun står og mangler reparation/udbedring.'

Da forholdet som er anmeldt er rotteskader og der er skader på el, lofter, dampspærre, vil det kræve selskabet fjerner isoleringen for at komme til. Således kan selskabet ikke påberåbe sig udgiften skal afholdes af forsikrede. Vi vedlægger fotos, som klart og tydelig viser ulovlige forhold som dækkes via ejerskifteforsikring samt de rotteskader, som vi hele tiden har belyst, men som selskabet ikke har ønsket at forholde sig til."

Klagerens repræsentant har i brev af 15/10 2020 til nævnet bl.a. anført:

"Det skal her gøres fuldstændig klart, at selskabet er trådt i dækning på de følgeskader der er på sagen, men til stadighed nægter at betale for fjernelse af isoleringen og rengøring og reetablering af denne. Det er netop dette sagen handler om.

Selskabet er således i dækning på sagen, men nægter at fjerne isoleringen og betale for rengøring på loftet, til trods for selskabet skal fjerne al isolering for at kunne komme til at udbedre skaderne på loftet, ledninger, dampspærre mv. Således ligger selskabets afvisning langt udover hvad man må forvente som forsikringstager, da det ikke er op til forsikrede at sørge for, at selskabet kan komme til at udbedre skaderne. Det er en følgeudgift, som selskabet må forholde sig til.

Der er således ingen tvivl om, at hvis et skjult vandrør sprænger i væggen, da skal selskabet betale for demontering af væg/gulv og fjernelse af isolering mv., for herefter at udbedre rør skade og reetablere på ny. Ligeledes gør det sig gældende på nærværende sag, at der er en dækningsberettiget skade forvoldt af skadedyr, da skal selskabet betale for, at de kan komme til at udbedre skaderne. Det kan aldrig blive en udgift forsikrede skal forholde sig til. Det er en følge af den skade som er opstået, som selskabet dækker.

Skulle selskabet ikke dække noget på sagen, da er det for forsikredes egen regning at få udbedret forhold som ekskrementer og redddannelse m.fl., som selskabet beskriver i deres vilkår. Men da der er en dækningsberettiget skadeårsag og selskabet oplyser dækningstilsagn, da skal selskabet

naturligvis betale og udføre de arbejder det kræver for, at de kan komme til og udføre deres arbejde, som forsikringstager har købt og betalt for i selskabet. Dermed skal selskabet naturligvis betale for, at deres reparatører kan komme rundt på loftet på nærværende sag og dermed få fjernet isolering og rengjort, så skaderne kan blive udbedret. Herefter skal der reetableres med tilsvarende lag isolering, dampspærre m.fl.

Jeg skal derfor på det kraftigste oplyse om, at selskabets kommentar om fjernelse af isolering alene var et krav fra forsikringsselskabet, da de ellers ikke ville sende nogen ud. Dette skal selskabet naturligvis betale.

...

Sagen omhandler det forhold, at selskabet nægter at dække følgeudgifter på en sag, hvor de alligevel skal fjerne al isolering for at komme til og i øvrigt dække nødvendige udgifter til rengøring, idet deres reparatører ellers ikke vil gå ind på loftet. Alt sammen følgeskader i forbindelse med en anden dækningsberettiget skadeårsag, hvorfor selskabet naturligvis skal dække hele udgiften her til.

Vi fastholder således kravet herom:

- Fjernelse af isolering
- Rengøring af loft
- Udbedring af skader i form af ledninger, dampspærre, konstruktion, gipsplader m.fl.
- Reetablering af isolering efter endt arbejder på loft"

Nævnet har fået forelagt korrespondancen, fotos og bilag fra sagen. Uddrag af bilagene gengives i det følgende. Af historik udarbejdet af klageren fremgår det bl.a.:

"2015 maj –
Første gang vi anmeldte rotter til kommunen.

...

2016 juni –
Anden gang vi anmeldte rotter til kommunen.

...

2017 maj –
Tredje gang vi anmeldte rotter til kommunen.

...

2018 juni –
Sidste gang vi anmeldte rotter til kommunen.

...

Rottefænger laver efter lang tid en røg test igennem kloakken og finder ud af, at der er hul fra kloakken op til vores loft.

2019 marts –
Forsikringen tilkalder en håndværker, der konstaterer, at der mangler en Duka hætte på vores udluftning fra faldstammen. Desuden får vi at vide, at man slet ikke må arbejde på loftet, før der er ryddet op efter rotterne, da deres urin i krystalliseret form yderst sundhedsskadeligt og potentielt dødeligt.

2019 april –

Jeg får et kloakfirma til, at installerer et rottespær i vores kloak og siden da, har vi ikke hørt rotter på loftet. Vores forsikring Codan vil ikke dække noget, da de vurderer skaden som en K3. Dette står ikke i tilstandsrapporten, så det er en fejl fra den byggesagkyndige, og er derfor en ejerskifte-skade.

2019 juni –
Codan afslutter sagen

2019 september –
Sagen bliver anmeldt til Ejerskifte forsikringen
De vurderer, at fejlen ikke har været der på overtagelsestidspunktet, da vi først har anmeldt den nu. Så sagen bliver lukket.

...

2019 november –

...

Jeg får sagen genåbnet hos Codan.

...

2020 januar –

Codan vil sende en tømrer ud for at kikke på skaderne. Jeg forklarer situation telefonisk, og de siger, at de ikke vil ud og inspicere, før der har været skadesservice forbi og rydde op. De tager kontakt til Codan.

Jeg får besked fra Codan om, at jeg selv skal stå for, at fjerne rotte ekskrementerne. De vil gerne sende skadesservice ud for at gøre det, men det er for min egen regning."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"1 Hvad omfatter Bygningskaskodækningen?

...

1.5 skader forvoldt af dyr

1.5.1 Forsikringen dækker

- skader forvoldt af gnavere, rovdyr eller fugle på bygninger, der anvendes til beboelse
- Dækning indtræder først, når der er foretaget fornøden bekæmpelse og forebyggelse.

1.5.2 Forsikringen dækker ikke

- kosmetiske skader (fx skjolder og ridser)
- bekæmpelse og forebyggelse
- lugtgener, fjernelse af ekskrementer m.m.
- genhusning og huslejetab samt øvrige udgifter omfattet af punkt 8 i Fællesbestemmelser."

...

Stikledningsdækning

...

1 Hvad omfatter Stikledningsdækningen?

Dækningen omfatter udvendige ledninger i jorden til vand-, varme-, olie-, gas- og afløbsledninger samt el-kabler, når forsikringstageren har vedligeholdelsespligten. Dækningen gælder fra de sikrede bygninger til hovedledning i vej.

...

2 Hvilke skader er dækket?

2.1 Stikledningsdækningen omfatter

- reparationer og udgifter til opsporing af utætheder i vand-, varme-, olie- og gasrør samt brud på afløbsledninger og brud eller kortslutning i el-kabler, såfremt ledningens funktion er væsentligt nedsat. Der skal konstateres en skade i fejlklasse 3- eller 4, for at der kan opnås dækning ...
- direkte skade på bygninger og haveanlæg som følge af dækningsberettiget skade på vand-, gas-, olie- og afløbsledninger samt el-kabler, når skaden konstateres samtidig med reparation af ledningerne.

2.2 Stikledningsdækningen omfatter ikke

- skader på drænrør
- skader på installationer til udendørs springvand, svømmebassin, spa- og boblebade, udekøkken, belysning og lignende.
- almindelig vedligeholdelse, såsom oprensning og rodskæring"

Nævnet udtaler:

Klageren har fra 2015 til 2018 årligt anmeldt rotter i sin ejendom til kommunen. I 2018 blev det konstateret, at rotterne kunne komme op på loftet gennem udluftningen til kloakken, der sluttede i loftsrummet og ikke var monteret en DUKA-ventil. Klageren fik installeret en rottespærre i kloakken i april 2019 og har siden da ikke hørt rotter på loftet. Klageren anmeldte skader på loftet som følge af rotterne, og selskabet oplyste, at rotteekskremerter på grund af sundhedsfaren skulle være fjernet, inden selskabet kunne besigtige loftet, og at udgiften hertil ikke var dækket af forsikringen. Selskabet tilbød at sende et skadeservicefirma til at fjerne ekskrementerne for klagerens regning. Klageren tog ikke imod tilbuddet, men har under sagens behandling ved nævnet fået fjernet isolering, støvsuget og desinficeret på loftet, og han ønsker udgifterne hertil samt til ny isolering dækket af selskabet. Efter at isoleringen var fjernet, blev der konstateret skader forvoldt af rotterne på ledninger, dampspærre m.v. på loftet, som selskabet har dækket. Selskabet har afvist at dække fjernelse af isolering, rengøring af loftet og retablering af isolering.

Selskabet har anført, at der fremgår af forsikringsbetingelsernes afsnit om skader forvoldt af dyr, punkt 1.5.2, at forsikringen ikke dækker "lugtgener, fjernelse af ekskrementer m.m.", og at undtagelsen også finder anvendelse i en situation som den foreliggende, hvor det er nødvendigt med fjernelse af ekskrementer, for at der kan foretages besigtigelse og eventuel udbedring

af dækningsberettigende skader. Selskabet har videre anført, at undtagelsesbestemmelsen hverken er uklar eller urimelig og angiver en klar undtagelse til, hvilke omkostninger forsikringen dækker. Selskabet har anført, at klageren ikke har dokumenteret, at isoleringen har mistet isoleringsevnen.

Klageren har anført, at rotterne på loftet er en følgeskade fra kloak, og at forsikringen dækker skader forvoldt af gnavere. Han har – med henvisning til, at fotos dokumenterer store rotte-gange i isoleringen – videre anført, at betingelserne for en dækningsberettiget skade er til stede, hvorfor selskabet naturligvis skal dække for de følgeskader, der er i form af ekskrementer mv., og det arbejde, der skal udføres, førend håndværkere vil gå ind og udbedre skaden. Han har også anført, at udskiftning af isoleringen skal dækkes som et nødvendigt led i udbedringen af skader på ledninger, dampspærre mv., som selskabet har anerkendt at dække. Endelig har han gjort gældende, at undtagelsesbestemmelsen i betingelsernes punkt 1.5.2 bør tilsættes som ugyldig i medfør af aftalelovens § 36, og at den er uklar og bør fortolkes til fordel for ham, jf. aftalelovens § 38 b.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet det ikke bevist, at rotternes tilstedeværelse på loftet skyldes et dækningsberettigende brud på kloakken, og nævnet kan ikke kritisere, at selskabet har behandlet anmeldelsen efter betingelsernes punkt 1.5 om skader forvoldt af dyr.

Det påhviler klageren efter almindelige forsikringsretlige principper at bevise, at et forhold er omfattet af forsikringsdækningen. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at foretage besigtigelse, før sundhedsfaren i loftrummet som følge af rotternes efterladenskaber var fjernet, og at selskabet med henvisning til forsikringsbetingelsernes punkt 1.5.2 har afvist at dække klagerens udgifter, der kan relateres til lugtgener, fjernelse af ekskrementer m.m. efter rotter.

Nævnet finder, at selskabet er berettiget til at foretage en afgrænsning af den risiko, som det vil dække, og at fastsættelse af en undtagelse som den foreliggende ikke er et urimeligt vilkår,

eller at vilkåret er uklart formuleret. Nævnet finder således ikke grundlag for at anvende aftalelovens § 36, jf. § 38 c, eller § 38 b.

Spørgsmålet er herefter, om isoleringen har været beskadiget af rotterne i et omfang, der udgør en dækningsberettigende skade i henhold til forsikringsbetingelserne. Det vil normalt indebære, at isoleringsevnen for isoleringen som følge af skadedyrsangrebet skal være nedsat i et omfang, der har betydning for bygningen. Der er derfor ikke godtgjort en dækningsberettigende skade alene ved en konstatering af, at der har været rotter i isoleringen, og at rotterne i et eller andet omfang har lavet gange og reder i isoleringen.

Nævnet finder, at klageren med sine fremlagte fotos ikke har bevist, at rotterne har ødelagt isoleringen i en sådan grad, at isoleringsevnen har været nedsat i væsentlig omfang eller har bevirket øgede forekomst af kuldebroer.

Nævnet bemærker, at det fremgår af klagerens police, at huset er opført i 1966, og at forekomsten af kuldebroer ikke er usædvanlige i huse af den pågældende alder.

Nævnet lægger herefter til grund, at klageren har valgt at fjerne isoleringen som led i rengøring af rotternes efterladenskaber. Udskiftning af isoleringen er således en udgift, som klageren selv må bære, og udgiften kan heller ikke dækkes som led i udbedringen af de dækningsberettigende skader på blandt andet ledninger og dampspærre under isoleringen, jf. forsikringsbetingelsernes punkt 1.5.2

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Ankenævnet *for* Forsikring

16.

95360

Jens Kruse Mikkelsen

formand